NĂM THỨ MƯỜI MỘT. — SỐ THỨ 1979 MỖI SỐ : 0$02 NGÀY THỨ BA 23 OCTOBRE 1923

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N°1615

	Trong nước	Ngoài nước	Nước ngoài (Amérique, Espagne, Italie, Grèce, Turquie, Egypte, Abyssinie, Colonies françaises)	Nước ngoài (Angleterre, Allemagne, Belgique, Hollande, Suisse, Danemark, Suède, Norvège, Autriche-Hongrie, Portugal, Luxembourg)	Nước ngoài (Russie, Chine, Japon, Indes anglaises, Siam, Perse, Afghanistan, Arabie)	Nước ngoài (Pays-Bas, Indes néerlandaises, Australie, Nouvelle-Zélande)	Nước ngoài (Cambodge, Laos, Inde française, Chine française)
Một năm	6$00	6$00	6$30	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0=065 de large.
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Đối với nghề mình phải thế nào?

Độ này đến chỗ nào cũng thường nghe thấy người mình bàn đến câu chuyện « thi tri-huyện ». Câu chuyện đó sở-dĩ nay nhiều người nói đến là vì vừa rồi Chính-phủ Bảo-hộ có ký một bản nghị-định sửa-sang lại ngạch quan-trường mà trong bản nghị-định đó có một điều đành rằng ngoài các viên tham-tá ngạch tòa Sứ, các viên tòng-sự các sở khác mà có bằng Thành-chung hay Tiền-học Pháp cũng được phép dự thi tri-huyện.

Cái điều ấy, làm cho nhiều người bỗng nhiên trong lòng sinh ra có lắm hi-vọng cao xa mà trước kia không hề nghĩ tới. Cái hi-vọng ấy chính là cái hi-vọng bỏ nghề cũ của mình mà xoay xở vào làng với đám quan-trường. Tuy đó không phải là cái hi-vọng của tất cả các viên thư-ký tòng sự các sở, các viên giáo-học, song có thể nói được là phần nhiều người vì cái nghị-định trên này mà bỗng sinh cái lòng muốn « bay nhảy », vì cái thói sinh làm quan của người mình ngày nay cũng vẫn mạnh mẽ như xưa, chớ không có bớt chút nào. Chẳng có thể sao có người lại còn ngồ ý xin Chính-phủ Bảo-hộ cho cả các viên tòng sự ngạch trên ở các sở, như thầy-y, thú-y, giáo-sư, nông chính, công-chính, chuyên môn cán sự, văn văn, được phép thi tri-huyện, hình như trong xã-hội Việt Nam nhà chỉ có nghề làm quan cai-trị là một nghề đáng tôn đáng trọng hơn cả mà thôi, ngoài nghề đó không còn nghề nào là đáng quí cả.

Nay ta thử xét xem vì lẽ gì mà lại có lời xin như vậy. Tại làm quan có nhiều quyền lợi chăng? Tại làm quan được quốc-dân tôn-trọng sùng-bái chăng? Cũng có lẽ, song muốn hưởng nhiều quyền lợi tất làm cho trọn nghĩa-vụ mình mới được, mà nghĩa-vụ quan-trường không phải là nhẹ. Nếu nghĩa-vụ không trọn mà quyền-lợi hưởng nhiều thì thật không xứng đáng chút nào, chẳng qua chỉ là làm một việc lừa đối mà thôi. Còn như muốn được quốc-dân tôn trọng sùng bái thì cứ gì phải theo cái nghiệp làm quan! Làm quan mà tham-ô những-lạm, làm quan mà giáo-quyệt tàn ác, làm quan mà ức-hiếp con dân, làm quan mà tư-cách đê-hèn thì dễ mà được thiên-hạ sùng-bái hay sao? Họ có tôn-trọng thì chỉ tôn-trọng bề ngoài, chỉ tôn-trọng cái quyền-thế, cái chức-tước, chỉ tôn-trọng cái áo thụng-xanh, cái bài ngà trắng mà thôi, chớ ký thực trong lòng họ khinh-bỉ vô cùng, cái lòng khinh-bỉ ấy nếu thấu rõ thì thật là cay đắng xót xa!

Thay thì ngoài hai lẽ đó, còn một lẽ khác sâu xa hơn chính là vì người mình đối với nghề nhà không biết yêu mến quí-trọng. Cuộc đời trăm đường nghìn lối mỗi người theo một ngả, mỗi người chọn một đường, chớ ai nấy cũng theo một lối sao được. Trong cuộc doanh sinh cũng vậy, mỗi người một nghề, mà nghề nào cũng đáng quí-trọng ngang nhau, chớ có phân hơn kém gì đâu. Cách-ngôn Tây đã có câu rằng « không có nghề gì là dở, chỉ có người dở mà thôi. »

Giá-trị nghề-nghiệp đã ngang nhau như vậy thì trước khi ra đời, ta nên tùy tài-học, tùy cảnh-ngộ chọn lấy một nghề. Khi ta đã chọn được nghề rồi thì chớ nên dừng núi này trông núi nọ mà đem lòng chênh mảng, rồi hết xoay nghề này kế sang nghiệp khác đến nỗi xôi hỏng bỏng không, già đời mà không thành nghề chi cả. Ấy những hạng vô-nghệ ngày nay phần nhiều chỉ vì cái tính không nhất-định ấy mà ra.

Khi ta đã có nghề rồi thì đối với nghề ta, ta phải một lòng yêu mến qui-trọng mới được. Có yêu mến nghề mình thì mới hết lòng làm việc, mới tận tâm với nghĩa-vụ, mới tìm cách làm cho nghề mình càng ngày càng phát đạt hơn lên. Có qui-trọng nghề mình thì mới yên lòng làm việc, không có cái thói đứng núi này trông núi nọ, không sinh lòng ghen tị với những người theo nghề khác có lợi-lộc hơn mình.

Khi ta đã biết yêu mến qui-trọng nghề ta thì tự nhiên ta được hưởng không biết bao nhiêu là điều lạc-thú, vừa về vật chất vừa về tinh thần. Những cái lạc-thú đó — Nếu không hết lòng với nghề thì không khi nào được hưởng — lại hình như cái dây vô hình nó buộc chặt ta vào với nghề của ta, khiến cho ta không khi nào dời bỏ được.

Vả lại ta nên biết rằng dù làm nghề gì cũng vậy, cũng là dự một phần vào việc làm cho nước nhà ngày thêm thịnh-vượng. Đã đều là dự vào sự làm cho nước nhà thịnh vượng, thì công-lao ai có kém ai, như thế thì dù làm quan, dù làm thợ, dù đi cày, nếu ai cũng hết lòng làm việc thì không thể so bì hơn kém được. Nói hơn kém đây không phải là hơn kém về đường vật-chất, nhưng là đứng về phương-diện tinh-thần, nghĩa là tuy ông quan quyền thế, sung sướng hơn bác thợ cày, nhưng cái giá-trị thì ngang nhau vì cả hai cùng là người có ích cho quốc-gia xã-hội cả.

Ta lại nên biết rằng sự đổi nghề không phải là một sự hay gì. Ta đang làm nghề này, ta thấy nghề khác cho là nhẹ-nhàng hay sang trọng hơn, nhưng khi ta dùng tay vào thì lại thấy chán mà muốn xoay nghề khác nữa ngay. Trong sách Tây có câu chuyện một anh thợ đục đá không biết yên phận, không biết quí nghề mình, chỉ vì lòng tham mà muốn xoay-xở mãi, rút cục lại thì không thấy gì hơn cái nghề đục đá của mình nữa, thành thử lại theo nghề cũ kiếm ăn!

Vậy nếu ta đã có nghề trong tay rồi thì ta nên hết lòng với nghề-nghiệp của ta. Ta là một nhà đi buôn ư? Thì ta nên chuyên tâm vào việc thương-mại, ta nên mở mang cho cửa hàng ta được càng ngày càng to rộng càng phát đạt thêm lên. Ta là một nhà làm thợ ư? Thì ta nên đem hết tâm-lực não-lực của ta dùng vào việc chấn-hưng nghiệp nhà làm sao cho nghề mình một ngày một khéo, hàng mình chế ra không kém của người mới được. Ta là nhà nông-phu ư? Thì ta cứ yên tâm mà cày mà cấy, mà tìm cách làm cho ruộng nương ngày một tốt, hoa-lợi ngày một nhiều, để cho trong nước được càng ngày càng phú-túc thêm lên. Ta là nhà gõ đầu trẻ ư? Thì ta nên tự bảo mình rằng nghề ta là một nghề tuy bạc thật, nhưng rất cao thượng, rất vẻ-vang, vì hậu vận dân thiếu-niên tức là tương lai nước nhà kia ta nắm ở trong tay, nghĩa-vụ ta rất nặng nề, ta nên làm sao cho khỏi phụ lòng quốc-dân mong đợi, ấy cái vẻ vang là ở đó, cái lạc-thú là ở đó. . . .

Nếu ai cũng thế, nếu ai cũng biết yêu mến qui-trọng nghề mình thì không khi nào có những chuyện anh thợ đục đá, không bao giờ có những người cam tâm phận trắc với nghề-mình, khiến cho những kẻ trí-thức nom thấy phải mỉm cười một cách chua cay. Ta nên hiểu rằng nghề gì cũng qui, cứ gì một nghề quan, và đối với nghề của ta ta nên hết lòng yêu mến qui trọng mới được.

B. G.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris. ngày 20 Octobre 1923

Đảng Cộng-sản tại nước Đức

Tin Dusseldorf. — Nghe đâu những người về đảng Cộng-sản đã chiếm lấy nhà thị sảnh thành Rothausen.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 22 Octobre 1923

Việc đất Rhénanie biệt lập

Chánh-phủ lâm thời đất Rhénanie có tuyên bố cấm nhân-dân không được biểu-tình, không được kháng cự, không được cướp bóc, khuyên nhân-dân nên yên-tĩnh, và giữ lễ-độ, và hứa rằng sẽ trù liệu cho nhân-dân đủ lương ăn, để việc làm. Quân-lính ở đất Rhénanie đương tiến vào vào bắc bộ hạt về quyền nước Bỉ, và có lẽ sẽ tiến cả vào hạt về quyền nước Anh nữa.

Các quan thượng-thư nước Bỉ bàn xong về việc công bố chánh-phủ Cộng-hòa Rhénanie có hạ lệnh khuyên các quan Bỉ phải nên giữ gìn, nên xem xét sự thể cho cẩn trọng, và hễ có xảy ra sự rối loạn thì mới can thiệp vào. Lời tuyên bố ở Aix la Chapelle có MM. Dockers và Von Grusseach và các người trong hội-đồng biệt lập kỳ.

Ông tổng ủy-viên nước Bỉ đã tới Aix-la-Chapelle. Ngài đã thi-hành mọi phương-sách để duy trì trật tự.

Việc điều-đình với các nhà kỹ-nghệ nước Đức

M. Daunecart, là chánh-phái-bộ nước Bỉ trong hạt sông Rhur có trình bày với M. Jaspar công việc điều-đình với các nhà kỹ-nghệ nước Đức. Bọn Otto Wolff đã ký một bản giao-ước về việc nộp than để chi vào bồi khoản mà không lấy tiền.

Ngày mai bon Stinnes cũng lại điều-đình với các quan trú binh.

Bọn Herpener cũng xin điều-đình với các quan trú binh.

Các thợ thuyền và các nhà kỹ-nghệ sẽ điều-đình với nhau về vi c thêm giờ làm việc.

Đến ngày hôm qua số thợ thuyền hỏa-xa đến xin làm việc công là 60 nghìn người.

Việc rối-loạn ở nước Đức

Có người đặt một quả bom ở trước cửa nhà quan tổng-sứ nước Pháp ở Berlin. Sau quả bom ấy mang ra để chỗ công viên mới nổ, không tổn hại gì cả.

Tại Essen, lính cảnh-sát đuổi những người cướp phá cửa hàng. Hai người bị thương.

Có mấy toán thất nghiệp trong miền Bischofsheim tòng thủ lục sức của nhân dân.

Quan Giám-quốc Masaryk tại Anh

Quan Giám-quốc Masaryk nước Tchécoslovaquie đã sang Londres.

Tin Trung-hoa

Ngày 13 Octobre 1923

Các nghị-viên muốn liên hợp nam bắc

Đài-thư-Vĩnh xướng nghị bàu Tôn-Văn làm phó Thống-tĩnh, để điều hòa nam bắc, các nghị-viên ký tên vào tờ bàu ấy đến mấy mươi người.

Ở Trường-sa vẫn có cuộc chiến-tranh

Triệu-hăng-Địch không chịu giảng hòa, lại gây cuộc chiến-tranh, ở Trường-sa đã có Bắc-quân đến đóng.

Hội trung lập ở Tương-hồ dục Triều-hằng-Địch bỏ Tương-hồ

Hội trung-lập ở Tương-hồ dục Triệu-hăng-Địch bỏ Tương-hồ, có nói rằng nếu Triệu đem Bắc-quân vào tỉnh Tương, thì tỉnh mình phải hết sức giúp Đảm-diên-Khải để chống cự.

Ngân-văn-Bằng kéo quân vào Tương-hồ

Ngân-văn-Bằng (Bắc-quân) đem hai đạo binh đi đến Đào-lâm người Hồ-nam và Hồ-bắc ngăn cản không nổi, chắc là gây cuộc chiến-tranh.

Các phái ở Thượng-hải phản đối việc Đại-tuyển (bầu Thống-lĩnh)

Các phái ở Thượng-hải phản đối việc Tào-Côn đem tiền mua phiếu, có ý phản kích lắm, định đến ngày thứ sáu sau (19 Octobre) khai thị dân đại-hội, để xin Tôn-Văn đem quân về đánh Bắc-kinh.

Triều-châu học-sinh hội mưu đánh Trần-quýnh-Minh

Triều-châu học-sinh hội ở Thượng-hải vì Trần-quýnh-Minh làn hại Triều châu, đánh giây thép đi các tỉnh, mưu cử binh đánh Trần.

Quân Điền đến hội chiến ở Đông-giang

Tương-quang-Lượng đem toàn bộ đến Đồng-giang để giúp sức với Tôn-Văn.

Đảng phái Trần quýnh-Minh trốn đi nhiều

Ở Đông-giang tình thế nguy cấp đảng phái Trần-quýnh-Minh đã đem quyền thuộc trốn đi nhiều.

VƯỢT QUA ĐẠI-TÂY-DƯƠNG BẰNG MỘT CÁI TÀU NHỎ

Một người Pháp là M. François Gerbault với hai người nữa có đố nhau dùng một cái tàu nhỏ mà vượt qua Đại-tây-dương. Hai người kia thì khởi-hành ở Marseille, còn M. François Gerbault thì phải-hành ở Gibraltar.

Ba nhà ấy khởi-hành được tám mươi nhăm ngày, thì một cái tàu Hy-lạp tên là Byron gặp M. Gerbault ở giữa Đại-tây-dương. Viên chủ-tàu Byron có điện đến New-York rằng khi tàu Byron đi đến chỗ về phía đông cái tàu hải-đăng Nantucket mà cách tàu ấy độ 190 dặm, thì gặp cái tàu con của M. Gerbault. Ông Gerbault nó nói với chủ tàu rằng, hiện ông thiếu lương-thực không đủ dùng, song ông cứ đi một mình, chứ không nhờ tàu Byron kéo hộ cho. Còn như hai cái người thì với ông, thì ông không có tin tức gì cả.

Chuyện kỳ khôi

Râu rồng

Ông Tổng Phèo có bộ râu quai nón đẹp lắm, ngày nào cũng soi gương ngắm vuốt.

Một hôm, ông gọi thợ cạo vào cạo mặt. Vì con dao sắc, anh thợ nhỡ tay cạo lệm phải một mảo rau. Anh thợ sợ quá, nghĩ ngay ra một kế để thoát thân; bèn hỏi ông Tổng rằng: « Ngài để râu rồng hay râu cạo? »

Ông Tổng đáp: « râu rồng. » Anh thợ liền cầm dao dưa cho ba bốn nhát mà bộ râu đã mất một góc. Ông Tổng vội-vàng kêu lên rằng: Sao anh lại cạo tuột cả râu tôi đi thế?

— Sao ngài bảo là cạo râu rồng?

— Râu rồng lại nhẵn thín thế này à?

— Vâng, cứ cạo nhẵn đi, trong giảm ngày râu non mọc lên loăn xoăn coi như râu rồng thật, mà bấy giờ mồm ông lại đẹp hơn mồm rồng.

Khúc-Giang N. Đ. N.

Cuộc điều-tra về việc làm tự-điển Việt-Nam

Mấy tiếng Kinh nói khác tiếng ngoài Bắc

Hoang: Nghịch; Đứa trẻ này hoang lắm.

Chạng vạng: Lúc buổi chiều, khi buổi-hôm, người Kinh hay nói: Lúc chạng vạng đừng cho con học mà u-mê.

Dề ghét: Làm cho người ta tức mình không thể thương được. « Sao mà dề ghét! »

Chiên: Rán, cá chiên, cá rán, rán mỡ, hay rang, cơm đem chiến lên, đem rang cơm.

Bon: Chạy mau, đi mau.

Lui tới: Đi lại; Con nàng lui tới thăm ta: Con nên đi lại thăm ta.

Lựa: Chọn: Đi mua nên lựa thứ tốt mà mua.

Lẳng lẳng: Đi thong thả không vội gì.

Dòi: Nêm, đòi gạch, đòi đá.

Sửng-sốt: Bỡ ngỡ ngạc-nhiên; (Sao anh tới đây mà đã sửng-sốt như vậy)

Tròng: Thòng lọng; tròng cổ con chó.

Dề xung: Tức mình; dề xung chưa!

Thư nhau: Lừa đảo nhau; (Anh nỡ tình thư tôi sao đang).

Gà cồ: Gà trống hay gà sống thiến.

Nước miếng: Nước bọt, nước rãi,

Con ngựa chân-dong: Cái mẹ kê giương.

Cóc chân: Mỏi mệt mà chờ đợi (việc anh còn cóc-chân chưa vị tất đã rồi.

Se mình: Bị đau, khó chịu trong mình; (khi se mình, lúc chóng mặt) (quen).

Quết: Giã, đâm, quết chả, quết bột.

Trách: Cái nồi thường không có vung (nắp) đậy, làm bằng đất sét.

Tim: Cái phạng nhỏ làm bằng sành để đựng mắm tôm, mui, các đồ gia-vị.

Vịm: Cái phạng long-óm ngoài Bắc đựng cơm, hoặc bằng sành, hoặc bằng sứ, cũng có nắp đậy.

Tôn: Như cái chum, cái chĩnh ngoài Bắc dùng đựng cà muối, mắm, nước mắm, tương.

Ghè: Như cái vại, làm bằng đất sét, dùng chứa nước uống.

Đã-nư: Ăn cho phỉ thích thì thôi, không thèm nữa: «Đã đã-nư chưa?»

Thét: Con nít ngủ.

Dộng: Đánh người ta, như thúc vào ngực.

Loi: Thụi, đấm vào ngực (đánh nhau)

Năm nơi: Ở cữ, (dân bà ở cữ).

Dớp dúa: Bẩn thỉu.

Là dung: Là giong dùng gói bánh.

Bợm-hút: Đồ phương nghiện ngập, hút xách.

Nón gò-găng: Nón dứa, vì ở làng Gò-găng làm ra.

Nước bạc: Nước lụt ở sông tràn vào bờ.

Đạy: Thế cho ai; Đi trả nợ đạy.

Chẳng nhẽ: Chẳng hay, thảo nào.

Tột: Trên cùng kiệt; ở cõi tột; ở trên xa cùng. *(Còn nữa)*

Nguyễn-thúc-Nha (Huế)

LỜI ĐAN BÀ

Cách xử-sự

Người ta mà được vinh-hạnh lớn lao hơn hết mọi người, không phải tại suốt đời không khi nào vấp chạm phải việc rủi ro xô đẩy mình phải ngã xuống, là vẻ sau lại càng vượt cao lên mấy từng nữa. Lời nói ấy là lời của ông Cát-đi-tư-đức, ý-vị-thay!

Nghĩa là phàm việc lam phải nên kiên-nhẫn, có chí mới nên, việc có xảy ra ngăn-trở, nhiên hậu mới nảy nở trí khôn, có gian nguy mới biết có can đảm việc có suy-xét thì việc mới vỡ lẽ: những cách thiện-xử quí hồ tồn tâm trung-hậu, đừng nên ích mình mà hại đến người, việc không đáng gì, không phàm danh-dự tài-sản, không nên tranh-biện lắm, vì tranh biện tất thương hòa-khí, lắm khi vững nước khuấy thành đầm sâu, giai-do vì kẻ vụng dường giao-thiệp biết thảy.

Không cứ việc gì, khi mới khai đoan ra, thường thường cũng nhỏ, chỉ nhơn sau cứ đổ lỗi mãi lần nhau, mà ra nông nỗi, càng muốn cho lại gan, nỗi giận càng to, nên biết cách xử sự đem việc lớn lam thành việc nhỏ, việc nhỏ coi như không có việc; một cách nữa: lại yếu nghi khi mới mông sinh việc cất cợ thì làm cho tiêu tan ngay, phép ấy mới là gian tiện hơn nữa.

Lại bao nhiêu cái điều bằng lòng vừa ý cho mình, ai lại chẳng thích, song phải chiêm nghiệm suy-nguỹ cho chín, kẻo nữa phàu miệng ở lòng người khác, tất có chỗ không vui bỏi cái điều khoái-lạc của mình, cho nên làm người quân-tử, tinh hay dè-dặt, không dam tự dương lấy ngay sự khoái-lạc của mình, cũng vì cớ đo.

Nói tóm lại; trong đời sự-vật nếu có thiên lý, ở trong, ma lý thì tự mình tìm lấy, người ngu thì không hiểu lý, dứa gian-xảo lại có ý không noi theo lý, tui dù có lý cũng khó làm, dường ấy làm người thực giả mọi phải thẩm-độ sự thế, thong dong mà sự, nên làm thì làm, không nên thoi thôi.

Cổ-nhân cho việc làm, dù đúng lý cho lắm, cũng sử đến lòn chín phần là vừa, như cách trương cung cũng vậy, quá nặng thì hỏng mất, xử sự lấy phép ấy làm yếu-điểu, tuy có tư cách thông minh mà chưa luyện đạt nhơn tình, động mình thế-cố, xử sự cũng còn kém sút.

Đạm-phương nữ-sử

TÌM THẤY DI-TÍCH VỀ MỘT VẠN NĂM TRƯỚC ĐÂY

Tin Santa Barbara. — Yohn Harmington, đại-biểu viện Smiethson có tuyên bố rằng ông mới đào thấy di-tích của một con vật về loài voi, cũng đi-hài của mấy người về một vạn năm trước đây.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	27 độ
15 giờ	30 độ

Giá bạc. — Kể từ ngày 23 Octobre 1923, giá bạc ở kho Nhà-nước định là **8 fr. 40.**

Hội-chợ Hanoi. — Quan Toàn-quyền Merlin vừa cấp thêm cho Hội-chợ Hanoi một số tiền nữa là 5.000 đồng.

Điện-thoại ở Hanoi. — Sở Bưu-điện đang tính việc nay mai sẽ cho mở đường điện-thoại ở Hanoi và Haiphong đến mười giờ đêm, bắt cứ ngày nào vì hiện bây giờ mở có đến 8 giờ thôi.

Thi bằng tiểu-học cao-đẳng tây. — Bài quốc-ngữ hỏi trong kỳ thi bằng tiểu-học cao-đẳng tây (Brevet supérieur) chiều hôm qua như sau này :

1· Làng, thôn, xóm khác nhau thế nào ? Người lý-trưởng, quản xã, chánh hương hội, tộc biểu, giữ chức-trách gì trong làng ?

2· Giảng nghĩa câu « Phép vua thua lệ làng »

3· Cải-lương hương tục có ích lợi gì ? (về đường kinh-tế, vệ-sinh, khai-hóa, v. v.).

4· Phong-cảnh một làng trung châu, một làng ven biển khác nhau thế nào ? Thử tưởng tượng ra.

Sáng hôm nay thì các bài sau này :

Khoa-học

1er sujet. — Le chlore, préparation, propriétés physiques et chimiques.

2e sujet. — Rôle de l'azote dans la vie des animaux et des plantes. Engrais azotés. Nitrification.

Toán học

I. — Qu'appelle-t on racine carré a une unité près d'un nombre entier A. Trouver un nombre qui, ajouté à son carré, donne une somme égale à 6162.

II. — Un lingot est au titre de 0.75, il pèse 21 kilogrammes. Un autre au titre de 0.92 pèse 23 kg. On veut enlever un même poids à chacun des deux lingots de sorte que, en alliant les deux lingots restants, l'alliage obtenu soit au titre de 0.81. Quel est ce poids ?

Ngạch học-chính. — M. Phạm-hoán-Chiêu, cố hằng Sơ-học Pháp-Việt, mộng bổ trợ-giáo tập sự trường Đại quan, phủ Khoái-châu (Hưng-yên), thay M. Bùi-quang-Du, lồng-sự từ dịch.

M. Trịnh-ngọc-Dinh, cố hằng Sơ-học Pháp-Việt, mộng bổ trợ-giáo tập sự trường Đồng-viên, phủ Quảng-oai, (Sơn-tây) thay M. Bùi-ngọc-Thụ từ dịch.

M. Vũ-trọng-Yên, giáo-học hạng tam hết hạn nghỉ thì nay lại phục hồi chức cũ kể từ ngày 20 Octobre 1923.

M. Ng-hữu-Hanh trợ giáo tập sự được thăng trợ-giáo thực thụ hạng tám.

M. Ng-văn-Man, trợ-giáo tập sự tại Tây-đằng, phủ Quảng-oai (Sơn-tây) phải bãi chức vì bất lực.

Việc làm dê ở Bắc-ninh. Quan Thống-sứ vừa cấp cho quan Công-sứ tỉnh Bắc-ninh 4.000 đồng để trả tiền công cho các cu-li làm đê và cứu cấp cho những người bần khốn trong các hạt bị lụt, nhất là ở huyện Yên-phong, Võ-giàng, Lang-tài và Gia-bình.

THẾ NÀO LÀ LỆ LÀ LUẬT ?

Lệ là thể lệ Nhà-nước đặt ra để cai-trị muôn dân ; luật là luật-pháp của Triều-đình dựng lên để bảo thủ các giống. Người trong nước mà không biết lệ luật trong nước thì cách xử thế, sự làm ăn, không biết thế nào là phải mà theo, là không phải, mà tránh. Nay muốn biết lệ luật để không ai bắt nại được mình thì trong nhà lúc nào cũng nên có quyển Chính-pháp giản-lược, vì bao nhiêu chỉ-dụ nghị-định về việc cai-trị xứ Bắc-kỳ bao nhiêu những điều có bổ-ích trong bộ tân luật là đều có trích dịch, có giải nghĩa và xếp đặt thứ tự ở trong sách cả.

Sách dày 310 trang lớn, bán có 1 p. và 0 p. 20 tiền cước gửi.

Bán tại các hiệu sách và tại nhà soạn-giả là

M. NGUYỄN-VĂN-ÍCH

61, Boulevard Harmand, Nam-định

3687

Kỳ thi các tiếng Đông-phương — Bài chữ Pháp dịch ra quốc-ngữ trong kỳ đệ nhất cấp như sau này :

Découverte de l'agriculture

Autrefois les hommes ne savaient pas cultiver les plantes ; ils se nourissaient de fruits et de racines sauvages qu'ils cueillaient ou déterraient, selon leurs besoins, dans la forêt immense qui recouvrait alors la plus grande partie des continents.

Un jour vint où ils eurent l'idée de cultiver les plantes dont ils avaient coutume de se nourrir. Alors, ils arrachèrent l'herbe et les broussailles qui se trouvaient près de leur demeure ; puis, ayant ainsi défriché le sol, ils l'ameublirent et y semèrent les graines des plantes sauvages dont ils se nourrissaient. Ensuite, ils attendirent que les fruits fussent mûrs, ou les tubercules assez gros, pour les récolter et les conserver dans leur maison jusqu'au moment de les manger.

Après eux, tous leurs descendants firent de même ; et c'est ainsi qu'aujourd'hui encore les cultivateurs défrichent le sol, l'ameublissent, y font des semailles puis des récoltes qu'ils conservent. Ils continuent donc à cultiver la terre suivant la coutume de leurs ancêtres : mais ils la cultivent mieux, parce qu'ils sont plus instruits.

TẠI HIỆU MOREAU JEUNE

102, Phố Hàng Trống, Hanoi

Bán giá rẻ vì phải di xa. — Vậy trước khi mua drap noir, drap fantaisie, taupeline noire để may áo ta, và drap marengo để may áo pardessus, thì hãy nên đến xem cửa hàng ấy đã. 3691

Ngạch quan lại. — M. Nông-ích-Lược, tri-châu Hà-giang (Cao-bằng) nay đổi về tòa nhì phủ Thông-sứ.

M. Đoàn-văn-Huy, thông-phán tỉnh Cao-bằng nay quyền châu ấy thay M. Nông-ích-Lược.

M. Cung đình-Vận, tri huyện hạng ba tại Hà-nam nay đổi đi Tiên-lãng (Kiến-an) thay M. Phạm đình-Bằng tạ thế.

Giúp các nhà bị lụt. — Số tiền của các nhà từ-thiện gửi đến bản-báo để quyên giúp các nhà bị lụt :

M. Bách, 365 rue du Protectorat, Nam-định.	1 $ 00
Cộng số bạc bản-báo đã nhận được trước. . .	415 . 60
Tổng cộng là :	416 . 60

Trường Bảo hộ. — M. Ng-hữu-Can, cố hằng Tiểu-học tây nay kiêm việc dạy thay tại trường Bảo-hộ cho đến ngày M. Houlier tới nơi. M. Can mỗi ngày được phụ cấp là 1 p. 50.

Hai việc thầu. — Chiều hôm qua tại sở Lục-lộ đã đấu giá thầu hai việc sau này :

1· Làm một cái nhà mồ tại nhà thương Hanoi giá trước 60.640 p. 37
MM. Đỗ-hữu-Thúc bỏ hạ . . . 5 %
Aviat — . . . 1 %
Verneuil & Gravereaud . . . 15 %
Vậy M. Verneuil et Gravereaud được tạm thầu.

2· Làm một cái cầu bằng béton armé dài 66 thước trên sông Nam-đa (Hà-giang) giá trước 25.450 p.
M. Aviat bỏ hạ . . . 7 %
Vậy M. Aviat được tạm thầu.

Sâm, Quế, Thục, Cao

Bán tại hiệu QUẾ-LÂM

số nhà 20, phố Phúc kiến

Chủ nhân : DƯƠNG-BÁ TRẠC

Hàng thực tốt, giá thực rẻ

Quí khách dùng thử, sẽ biết thực hư.

2095

Tòa-án Trừng-trị. — Chiều hôm qua Tòa án Trừng-trị đã xét xong việc đám bài cào ở phố Mới số nhà 8 mà sở cảnh-sát bắt được độ nọ, tòa tuyên án phạt Lê-vinh-Hoán (thư-ký sở Lục-lộ) Trần-thị-Mão không làm nghề gì, chiêu tập con bạc, bảo người đứng gà, mỗi người 1 tháng tù và 200 quan. Ng-thị-Chung là con nụ, Bùi-khắc-Đôn, cu-li xe đứng gác sòng bạc Ng-v-Giang hầu hạ chỗ đám bạc mỗi người 100 quan. Còn những con bạc, khác vừa đàn ông đàn bà thì mỗi người phải phạt 100 quan, chỉ có thị-Mai tức cô Một và Bader Doen là người Ấn-độ gác cửa được tha, vì xét là đến chơi và có việc không dự gì đến đám bạc ấy.

Đám bạc này còn bạc bị bắt không được đông là vì khi sở cảnh-sát đến bắt thì mới bắt đầu họp. Theo như lời những con bạc bị bắt lực thì có nhiều người đến thấy cửa có lính cảnh-sát vây bắt không dám vào nữa, cứ lẳng vẳng đi đi lại lại xem tình hình một lúc rồi truồn mất. Hú vía !!

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này.

Thuốc phiện lậu. — Một hôm chuyến xe-lửa ở Yên-bày đi đến ga Vạn-phú người sở Thương-chính đứng ở đấy thấy trên toa máy có một người la đứng bên cạnh người văn máy là tên Trần-v-Ất, lấy làm nghi, liền lên khám thì quả bắt được thuốc phiện lậu ở trong mình. Hỏi thì tên la mặt ấy là Ng-văn-Đức, khai rằng có thuê 2 đồng đứng chỗ làm máy. Tòa án Trừng-trị Yên-bày phạt Trần-v-Ất 4 tháng tù, 500 quan về tội đồng đảng mang thuốc phiện-lậu và bắt phải bồi 693 p. 80 cho sở Thương-chính. Tòa Thượng thẩm giảm tội tù 1 tháng và y khoản phạt tiền và bồi-thường.

Thu thuế trái phép. — Trần-văn-Chung tức Tâm thu thuế những người buôn bán ở chợ Sắt thành-phố Haiphong thường hay dùng những sự trí trá ăn bớt hoặc là thu thuế không phát vé, hoặc là thu liền nhiều phát vé ít. Sau người khám vé bắt được xét thì mới rõ là tên ấy ăn thường dùng cách trí-trá ăn cắp tiền. Tòa án Trừng-trị Haiphong phạt tên Trần-v-Chung 3 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Chực ăn cắp. Thường thường ở làng tên Đinh-văn-Lô và Đỗ-v-Thìn và các làng bên cạnh hay bị kẻ trộm cắt dây điện thoại. Một đêm tuần làng bèn cạnh đi tuần thấy hai tên ấy đi ở đường có chăng dây điện thoại mà một tên có dao cầm ở tay, ngờ là chực cắt trộm liền bắt giải. Vì hai tên ấy khai lùng tùng, nên tòa án Trừng-trị Hanoi phạt hai tên ấy mỗi tên bốn tháng tù. Tòa Thượng-thẩm thấy tha cho hai tên ấy vì xét ra hai tên ấy là do lăng cắt đi tuần để rình những kẻ trộm cắt dây điện thoại mà con dao đó của làng dao cho hai tên ấy.

Giả mạo. — Lê-tất-Văn là cựu chánh tổng về tỉnh Hưng-yên gọa vợ, lấy một người vợ kế có của, nhưng không cheo cưới gì. Khi người vợ ấy chết, đem ruộng với nhà của người vợ để lại làm mạo giấy điểm chỉ của vợ bán cho người khác, mà đáng lẽ thì những nhà và ruộng ấy về phần những con riêng của người vợ được hưởng. Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt 1 năm tù. Tòa Thượng-thẩm giảm tội cho tên Lê-tất-Văn xuống 10 tháng mà cho cải-án tòa Thượng thẩm Nam-án phạt 6 tháng tù về tội làm chức-thư giả hợp làm một, nghĩa là cả hai tội chỉ phải chịu 10 tháng tù thôi.

Công-tử PHẠM-VĂN-PHI CẦN NGƯỜI LÁM máy và tài-xế cầm xe ô-tô. — Xem trang thứ tư. 2012

Y-khoa bác-sĩ Sarraillhé

5, Phố Thợ nhuộm. — Giấy nói số 305

Xét nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh siển. Bệnh đau da dầy, đau ruột, Bệnh đàn bà.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn. Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 đến 6 giờ chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 sáng đến 12 giờ trưa, có hạn ngày giờ cho bệnh-nhân đến chữa 2080

Cuộc hội giúp các nhà bị nạn bên Nhật. Quan Thống-sứ có nhắc lại rằng đến chiều chủ-nhật 28 Octobre hồi 3 giờ rưỡi tại khu đất trong Thành, nhà bình có mở một cuộc hội để lấy tiền giúp nước Nhật-bản là cựu Đồng-minh của Đại-pháp và tối hôm ấy hồi 8 giờ tại nhà ăn của trại lính có cuộc hòa nhạc. Vậy mời nhân-dân trong thành-phố ngày hôm đó đến dự cuộc cho vui.

Cải án thông dâm. Việc thông dâm nói trong số báo ngày hôm qua thì hoãn đến thứ bảy sau các luật-sư mời cãi, có lẽ buổi ấy thì tòa không xử kín nữa, vì những lời chứng tá đã khai xong rồi.

Một cái tróm to. — Lũ tên Lai-v-Thiện, buôn bán ở Thái-bình, Ng-thị-Hiên, thị Huệ ở Phúc-yên là vợ và con Lai-v-Thiện, Ng-văn-Liên, ở Cơ-xá Nam (Hanoi), Phạm-Dung, ở Cơ-xá Nam, Tô-thị-Phụng ở Hanoi, phố Đồng-khanh, Đỗ-Đức ở Cơ-xá Nam, Ng-thị-Tít cũng ở đó, Ng-v-Khoa ở Phúc-yên ăn cắp và a tòng ăn cắp 1280 đồng bạc của người Khách Mai-kiết-Tai, buôn bán ở Thái-bình thì nay đã phải bắt giải vào Tòa án. Khám nhà lũ tên ấy thì còn bắt được 611 đồng bạc giấy, 200 đồng nữ-trang và các quần áo đáng giá 200 đồng mua bằng số tiền ăn cắp ấy.

Trả lời bài « Vô lễ với hành khách ». — Bản-báo tiếp được bài sau này, cứ lấy lẽ công bằng đăng báo. Tôi xem số báo 1974 ra ngày 17 Octobre vừa rồi thấy bà Mai-thị-Tiêu phàn nàn về cách tiếp đãi của tôi mà nói lắm câu kỳ khôi tệ ! không những bà thêm đặt nên lắm câu vô lý mà lại làm một trò cười cho mất cả cái giá trị của cột báo nữa ; đáng lẽ tôi không nên trả lời là phải, nhưng khốn nỗi im đi thì độc-giả chư-tôn lại ngờ rằng tôi đã xử với bà quá ư bất nhã chăng. Cực chẳng, đã mà phải gượng tả vài lời, mong rằng quí báo lấy lẽ công bằng mà giúp cho. Bà nói rằng mấy người qui-quốc bảo tôi « anh lối thôi giữ đi đi thôi », thế bà có nhớ tôi bắt tiền bốn ông đội tây ngồi dấy không có vé, còn phải trả tiền, huống chi các ông ấy có quyền gì mà được phép đuổi người khám vé ra không cho khám xét bắt kể gian phi đi lậu vé ? Và lại, đương nhiên vô cớ, hỏi vé người ta mà lại ra oai « tát học mão mộn ra » thì hỏi các ông Tây ấy cũng không nhịn cười được. Nực cười nữa là lúc tôi hỏi vé con bé con thì bà bảo rằng nó mới lên bốn tuổi rưỡi, bận trước nó đi không mất tiền kia mà ! Tôi thưa rằng bận trước không có ai khám nên bà không phải mất tiền, nhưng nay tôi đi khám thì bà phải trả, vì trên ba tuổi đã mất tiền rồi, huống chi là bốn tuổi rưỡi ; Bà lại nhau rằng, nếu có giả thì giả nửa tiền chứ làm gì mà nhặng lên ; tôi bảo không thể được, trên tàu không có phép trả nửa tiền, bà phải trả cả mà lại còn 0 p. 70 phạt nữa. Bà nhất định không nghe lại hỏi tôi luật đâu ? Tôi cố nhịn mà giảng giải để bà biết và nếu bà có muốn xem luật tôi sẽ đưa. Không biết làm sao cơn tam bành của bà nổi lên không thể, bà vừa nói : tôi không biết chữ lấy, rồi bà chạy lại cầu cứu mấy ông đội tây mà rằng : *« luy điếc lùy ba dôn bây giê đơ mi, moa ba ù lòa bây giê cầm xe, lùy ba công tăng moa bây giê Hanoi, lay si sa cai gì phe, . .»* tôi nghe xong mà rún cả người hoa cả mắt ; ôi ! người yên điệu khách văn chương, khuê các đâu ma tự do quá thế.

Câu chuyện có thể mà khen thay cho bà cũng khéo thêu dệt nên lời cho rườm tai độc giả ! Thế là vì không lấu vé được mà bà sinh ra mối ác cảm với tôi, nếu bà muốn si sà phe xin mời bà ra tòa chất vấn, mong lắm ! !

Phạm-ngọc-Chon.

Cải hàm. M. Ng-quế-Nhu, cựu đội binh ở bên Pháp về, hàm tùng thất phẩm đội trưởng (?2), thừa phái hạng năm châu Đại-từ — hôn (Thái-nguyên), theo như chỉ-dụ ngày 7 tháng 7 ta vừa rồi thì được cải hàm là chánh bát phẩm văn-giai (8.1)

Thưởng hàm. — M. Hoàng-v-Bảo, lý-trưởng làng Kim-đô, tổng La-đôi, phủ Nam-sách (Hải-dương), được đặc cách thưởng hàm tùng cửu phẩm văn-giai (9.2) vì đã có công trong việc đuổi cướp ngày 15-11-23.

HỘI-CHỢ LẦN THỨ NĂM *sẽ mở từ 2 đến 16 Décembre tới nơi nầy.*

Ngạch thư-ký. — M. Trần-quốc-Lộc, thư-ký ở Hưng-yên được nghỉ thêm 2 tháng nữa để dưỡng bệnh, ăn nửa lương.

Ngạch thừa-phái. — M. Trần-gia-Ngôn, thừa-phái châu Thần-uyên (Yên-bái) được nghỉ 29 ngày ở Nam-định.

M. Trần-thanh-Tu, thừa-phái hạng năm châu Văn-bàn (Yên-bái) sẽ kiêm việc lục-sự tại Tòa-án đệ nhất cấp, châu Thần-uyên, thay M. Trần-gia-Ngôn.

M. Ng-Hách, thừa-phái hạng nhất huyện Phong-doanh (Nam-định) nay kiêm chức lục-sự tại tòa án đệ nhất cấp hạt ấy thay cho M. Trần-hữu-Quan lại về chức thừa-phái.

Ngạch khán-hộ. — M. Trần-thế-Cát, khán-hộ ở Haiphong, đã trúng tuyển kỳ thi ngày 27 Janvier 1923, được thăng khán-hộ tập sự và bổ vào tòng sự tại sở Chủng-đậu Bắc-kỳ.

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói.	0p.08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói.	0 . 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp hàn kín, mỗi hộp hai mươi điếu.	0 . 20

3697

Mạo chữ. Quan Dự-thẩm đã giao cho sở Mật-thám xét về việc Lưu-đình-Vũ tức Ky phạm tội mạo chữ.

Nạn xe lửa. — Quan Biện-lý Hà-nội vừa giao cho sở Mật-thám xét về việc một người dân bà cầm bị xe hỏa đụng ngã bị thương tại kilomètre 10 . 100 đường sang Bắc-ninh hôm mới rồi.

Đã tìm thấy. — Tên Bùi-thị-Tỵ, nhà ở phố Jambert số 21, bị tầm nã từ trong tháng ba tây về việc ăn trộm 1530 đồng của người anh rể là M. Bùi-văn-Nguyên cũng ở nhà rể là M. Bùi-văn-Nguyên cũng ở nhà rể tại Nhạc-miêu (Hưng-yên). Khám trong mình còn thấy 1299 đồng ăn cắp. Nay đã phải giải về sở Mật-thám.

Không tiền trả, lấy dao đâm thề.

Vào hồi quá 8 giờ tối hôm qua, chỗ khu đất sau chợ hàng Da cũ, có tiếng người kêu rầm rĩ. Người ta đổ đến xem thì thấy một tên phu xe sắt đương nằm dãy mà kêu, mình mẩy dầm dìa những máu. Tên phu xe thuật chuyện rằng có một gã đi xe từ chiều đến dây bảo đó đè chực lần, nên người xe biết ý kêu lên, thì thằng kia rút dao ra đâm một nhát vào bả vai rồi trốn mất. Ngay lúc bấy giờ có một người cảnh-sát đã thuê xe đưa tên phu xe ấy vào nhà thương.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Quan Toàn-quyền đi qua Haiphong. — Hồi 16 giờ 40 phút ngày chủ-nhật 21 Octobre, quan Toàn-quyền Merlin đi xe ô-tô với quan Thống-sứ Bắc-kỳ Monguillot, quan chánh Kinh-lý Lochard, quan cai-trị Dupuch, quan ba hầu Bernard, quan quản-lý văn phòng Le Fol ở Hanoi xuống Haiphong, xe đứng ở trên cầu nhà thương. Quan Toàn-quyền có tới nghe xong ma rún cả người hoa cả mắt ; ôi ! người yên điệu khách văn chương, khuê các đâu ma tự do quá thế.

Câu chuyện có thể mà khen thay cho bà cũng khéo thêu dệt nên lời cho rườm tai độc giả ! Thế là vì không lấu vé được mà bà sinh ra mối ác cảm với tôi, nếu bà muốn si sà phe xin mời bà ra tòa chất vấn, mong lắm ! !

Phạm-ngọc-Chon.

Cải hàm. M. Ng-quế-Nhu, cựu đội binh ở bên Pháp về, hàm tùng thất phẩm đội trưởng (?2), thừa phái hạng năm châu Đại-từ — hôn (Thái-nguyên), theo như chỉ-dụ ngày 7 tháng 7 ta vừa rồi thì được cải hàm là chánh bát phẩm văn-giai (8.1)

Thưởng hàm. — M. Hoàng-v-Bảo, lý-trưởng làng Kim-đô, tổng La-đôi, phủ Nam-sách (Hải-dương), được đặc cách thưởng hàm tùng cửu phẩm văn-giai (9.2) vì đã có công trong việc đuổi cướp ngày 15-11-23.

HỘI-CHỢ LẦN THỨ NĂM *sẽ mở từ 2 đến 16 Décembre tới nơi nầy.*

Ngạch thư-ký. — M. Trần-quốc-Lộc, thư-ký ở Hưng-yên được nghỉ thêm 2 tháng nữa để dưỡng bệnh, ăn nửa lương.

Ngạch thừa-phái. — M. Trần-gia-Ngôn, thừa-phái châu Thần-uyên (Yên-bái) được nghỉ 29 ngày ở Nam-định.

M. Trần-thanh-Tu, thừa-phái hạng năm châu Văn-bàn (Yên-bái) sẽ kiêm việc lục-sự tại Tòa-án đệ nhất cấp, châu Thần-uyên, thay M. Trần-gia-Ngôn.

M. Ng-Hách, thừa-phái hạng nhất huyện Phong-doanh (Nam-định) nay kiêm chức lục-sự tại tòa án đệ nhất cấp hạt ấy thay cho M. Trần-hữu-Quan lại về chức thừa-phái.

Ngạch khán-hộ. — M. Trần-thế-Cát, khán-hộ ở Haiphong, đã trúng tuyển kỳ thi ngày 27 Janvier 1923, được thăng khán-hộ tập sự và bổ vào tòng sự tại sở Chủng-đậu Bắc-kỳ.

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói.	0p.08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói.	0 . 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp hàn kín, mỗi hộp hai mươi điếu.	0 . 20

3697

Mạo chữ. Quan Dự-thẩm đã giao cho sở Mật-thám xét về việc Lưu-đình-Vũ tức Ky phạm tội mạo chữ.

Nạn xe lửa. — Quan Biện-lý Hà-nội vừa giao cho sở Mật-thám xét về việc một người dân bà cầm bị xe hỏa đụng ngã bị thương tại kilomètre 10 . 100 đường sang Bắc-ninh hôm mới rồi.

Đã tìm thấy. — Tên Bùi-thị-Tỵ, nhà ở phố Jambert số 21, bị tầm nã từ trong tháng ba tây về việc ăn trộm 1530 đồng của người anh rể là M. Bùi-văn-Nguyên cũng ở nhà rể là M. Bùi-văn-Nguyên cũng ở nhà rể tại Nhạc-miêu (Hưng-yên). Khám trong mình còn thấy 1299 đồng ăn cắp. Nay đã phải giải về sở Mật-thám.

Không tiền trả, lấy dao đâm thề.

Vào hồi quá 8 giờ tối hôm qua, chỗ khu đất sau chợ hàng Da cũ, có tiếng người kêu rầm rĩ. Người ta đổ đến xem thì thấy một tên phu xe sắt đương nằm dãy mà kêu, mình mẩy dầm dìa những máu. Tên phu xe thuật chuyện rằng có một gã đi xe từ chiều đến dây bảo đó đè chực lần, nên người xe biết ý kêu lên, thì thằng kia rút dao ra đâm một nhát vào bả vai rồi trốn mất. Ngay lúc bấy giờ có một người cảnh-sát đã thuê xe đưa tên phu xe ấy vào nhà thương.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Quan Toàn-quyền đi qua Haiphong. — Hồi 16 giờ 40 phút ngày chủ-nhật 21 Octobre, quan Toàn-quyền Merlin đi xe ô-tô với quan Thống-sứ Bắc-kỳ Monguillot, quan chánh Kinh-lý Lochard, quan cai-trị Dupuch, quan ba hầu Bernard, quan quản-lý văn phòng Le Fol ở Hanoi xuống Haiphong, xe đứng ở trên cầu nhà thương. Quan Toàn-quyền có đeo dấu hiệu Bắc-đẩu bội-tinh. Ngài xuống chiếc tàu *Tuyen-quang*, quan Thống-sứ xuống chiếc tàu *Querne*, còn các quan khác thì xuống chiếc tàu *Lao-kay*. Ba chiếc tàu ấy cùng chạy ra Kẻ-bào cả.

Khi quan Toàn-quyền đi qua, các qui-quan đứng đón ở trên cầu nhà thương có : quan Đốc-lý Krautheimer, quan phó Đốc-lý Paquin, quan chủ điện-bảo Eandry, quan chưa tàu *Moqueuse* là M. Renon, quan chánh cảm Grémeaux, quan chiến-hạm đội-trưởng Perrier, vân vân.

Cuộc đua ngựa. Đến chiều 1er Novembre này, đúng 2 giờ ở Haiphong lại có cuộc đua ngựa.

Lại dịch bi-a. — Mấy năm trước đây ở thành-phố ta đã một phen dịch bi-a, tệ hại những thế nào chắc nhiều người còn nhớ, may nhờ chính trời tự nhiên cản bệnh tiệt nọc được một đạo cho đến ngày nay lại thấy phải khởi dữ-đội bội phần.

Vì ta đứng ngoài mà lấy đuôi con mắt quan-sát thì quả thi dịch-tế bi-a không thấy gì làm can-trọng cho lắm, vì những người phải bệnh chỉ là cuộc mua vui xoàng, cách tiêu-khiển chốc lát, được thua chẳng qua một vài điều si-gà, năm ba bao thuốc lá, hay cùng nữa là cốc rượu, bữa cơm, có lẽ gì làm quá đáng mà phải kêu ca vô ích. Song đủ thế mặc lòng, hà ta lại không thấy lắm người mua chữ vui chơi tiêu-khiển đó mà cũng thành nghiện nặng, rồi đâm ra xo dui ư ! Phương-chi bi-a cũng có đỏ đen thua được thì biết đâu lại chẳng thành được sòng đỏ-bác hay sao ?

Ấy cái nguy-cơ của dịch-tế bi-a ở như chỗ này, các nhà xưa nay vẫn chuyên-trị về việc bài trừ cờ bạc nên đề tâm tới, chắc có cộng xét-nghiệm tất một ngày kia sẽ chừng nhận mấy câu trên này không phải là ngoa vậy.

X.

Một tin đính-chính. — Không biết tự đâu mà ngày thứ hai thối nhiều thấy nhiều người rủ nhau lên lối An-dương tử tô mở đất để xem xử tử. Họ đồn rằng hai tên tù-nhân phải hành-hình một lúc, một tên vì lội giết người lấy của và một tên cũng vì tội giết người về tích mưu sự-tử ngày rằm tháng tám độ nọ. Họ cứ huyên-truyền cho nhau mấy câu vô-lý như thế, rồi lũ lượt kéo đến trước cửa để-lao đứng chờ đen ngòm, về sau phải đến linh cảnh-sát lại dẹp mới yên được.

Nạn ô-tô. — Bốn giờ chiều ngày chủ nhật M. Valette ngồi ô-tô ở trong nhà đi ra thì chiếc xe tay hiệu V. D, số 730 chợt đến nơi ngay trước cửa, thành thử ô-tô của M. Valette không kịp hãm lại được nên đâm phải, hư hại ít nhiều, nhưng may không việc gì đến người.

BÌNH-GIANG (Hải-dương)

Cải thối vu không. — Mới đây có kẻ báo rằng nhà ông Viên có chứa súng lục, thấy vậy quan trên hiện đã lập tức phái khám, nhưng không thấy gì cả. Sau mới biết ra có kẻ vì chút tư thù mà bông dựng thêu dệt ra như vậy. Cái thói vu không thực là độc thay, mong rằng quan trên sẽ minh sát cho ra kẻ mất lương tâm nào đó.

Nguyễn-văn-Hai lại cáo.

TUYÊN-QUANG

Sự cụ và thầy bói đi xem xiếc. — Sự ma đi xem xiếc thì cũng không lấy gì làm la cho lắm, vì nhà chùa ở nơi thanh-u trần-tịch, ngoài sự tụng kinh niệm phật, không còn có cái gì là cái thú vị cho sư.

Còn như thầy bói mà đi xem xiếc thì thật kỳ thay, vì những cái thú cái hay phỏ diễn ở trên sân khấu đã làm cho cái con mắt tử bì nhập định của sư cụ phải mở choàng ra mà nhìn đó thì khó làm sao cho lọt được con mắt thầy. Vậy thì xem gì ?

Nghe đâu thầy đi xem không phải là cốt để mục kích về trò vẻ, mà chỉ định đi để mong cái đinh của các cô Nhật bảy trò lấy tiền tuồi. Không biết trước khi ông đi xem, ông có bấm quẻ trước mà chỉ thấy đi không lại dẫn về không ?

Ôi ! một cái mối lợi còn con, nó câu dẫn người mình mê mệt đến thế dư ? Tỉnh vừa lụt lội, không biết tiền ở đâu mà sẵn thế, từ kẻ chợ cho chí nhà quê, đêm nào cũng lũ lượt kéo nhau đi xem đông như nước chảy, thậm chí đến làm người bận công việc không đi được cũng lấy vé và số cho người nhà hay là mượn người đi xem hộ hoa may có được đồng chăng. Ôi ! đó cũng là một cái lỗng tham lợi ngu dại của người mình vậy.

Tu-Sơn. lại cáo

VIỆC KINH-ĐÔ

Sự săn bắn ở xứ này. — Cách miền làm lộc ở xứ Thừa-thiên có rất nhiều loài cầm thú như là lợn rừng, bò tót, man, nai, dê núi, gấu và chồn thỏ v. v. và các loài chim như là gầm gì, cu xanh, gà rừng, vịt nước, công, trĩ, đa-đa cũng các loài chim khác loàn là vật trân quí ở trên núi mà lại thường có nhiều và thường săn bắn được. — Còn như những loài mãnh-thú như là voi, cọp, tê-ngưu và thuồng-luồng, trăn là những loài ít ai săn bắn được cũng chẳng thiếu gì.

Các loài cầm thú đã nhiều mà đương đi lại rất tiện cho nên người vào săn bắn rất dễ dàng. Nhưng tưởng có một điều đáng nên lưu ý là những kẻ xa lạ, nhiều người có lòng tham tàn quá thể, nỡ bắn những con nai con hoẵng cô thai, mà có khi bắn người lầm ra con mà thành sảo, trông thấy thật nên xót thương.

Cầm thú tuy là ngu-xuẩn, nhưng tánh cảm giác có khác gì ta, vậy thì sự đau xót có khác gì ta. Các nước văn-minh sở dĩ định sự bắn có mùa, giết hại có số là bởi thế, lại có giống cầm thú phải cấm bắn không được săn bắn, cốt để cho sinh nở thêm nhiều. Thế mà ta nỡ tham tàn quá như thế sao cho phải với lẽ hiếu-sanh.

Ước gì sự săn bắn ở xứ này sẽ định thành hạn lệ như các nơi thì quí hóa biết bao.

Bắt được nai to. — Vừa rồi có mấy người lính Tây đi bắn ở miền tây-bắc xứ Truồi có bắn được một con nai to la lùng, thân-hình to bằng con trâu lớn, hai cái gạc to chờ vờ như hai bó củi, xem cũng la thay.

Các loài sơn-thú ở miền ấy có rất nhiều, như là man-nai và heo rừng, những giống thường xuống phá hại lúa má và khoai sắn của các nhà đồn điền ; dân ta cũng lấm phương trừ khử mà chẳng được tuyệt dứt. Nay nhờ có các nhà xạ-lạp thì cái hại bị sơn-thú phá những hoa lợi cũng đỡ được phần nhiều, nhưng ước gì cái bổ-hoạn ở xứ ấy cũng được trừ khử bằng súng thì có lẽ mới mau kiến-hiệu, chỉ như cái nghề đào-hầm cột-mồi ma bẫy cọp, thì dân ta đã khổ sở theo việc ấy bấy lâu nay hao của tốn công biết là bao, mà chẳng thấy hiệu-nghiệm gì cả.

Việc ấy cũng là một việc nên lưu tâm lắm thay !

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOANG-THƯƠNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chiếu phê rằng :

Chiếu nay đã được phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ để tăng ngũ-tạng yêu rất hay, đáng nên gia thưởng, truyền lục phê thì gửi cho qui được phòng cứ đó mà thanh-giá.

Kham thử.

敕 嘉有非 定 樂製 和 酒 試 大 用 所 七 賣 日 顏 內 六 務 閣

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chỉ có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bản báo này.

MỚI XUẤT BẢN

TÁI-SINH-DUYÊN

« HẬU BIÊN »

編後緣生再

Cuốn « Hậu-biên » này so với « Tiền-biên » thì nhiều trang hơn, mà giá cũng bán có 0$90 và 0$20 tiền cước-phí. Ngài nào muốn mua, xin gởi thư và mandat cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC *Trung-Bắc-Tân-Văn* Hanoi. Có bán tại bản-quán cùng các cửa hàng sách.

2053

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

2017

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các qui khách xem báo thấy có đăng cáo-bạch của bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhờ mà lầm ra không đổi được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài từ rày đã có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ:

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đồng-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi. »

Nay kính,

Ed. MONTÈS,

54, Rue Paul Bert, Hanoi.

VIỆC TRUNG-KỲ

THỪA-THIÊN

Chết đâm. — Ở bờ sông thuộc làng An-nông người ta có vớt được một đứa con trai cợ chừng 14 hay 15 tuổi bị chết đâm. Quan sở tại đã khám rồi nói rằng đứa bé này không phải chết đâm, vì trong mình có nhiều thương tích khả ngại.

Xe lửa đạp nhầm heo rừng. Tại làng Đà-bạc người ta có tìm thấy một cái xác con heo rừng rất to, ước gành đến hồn đôn mới nổi nằm chết tại đường xe lửa. Xét ra thì con heo này vì ngủ hay là tại làm sao mà bị xe lửa ban đêm đụng nhằm chết trơi không kịp tránh!

TOURANE

Giá muối cao lên. Mấy hôm nay giá muối ở chợ đã cao lên một gấp hai rồi, nghe nói bởi năm nay mùa hè nắng mưa to, các ruộng muối mất mùa, cho nên sở Thương-chánh phải hạn chế cái số muối tiêu thụ hằng ngày lại, chớ không bán nhiều như khi trước nữa.

Giá công của nhà nước thì bao giờ cũng có nhất định, sự cao này chẳng qua là bởi cách tranh cạnh trong chốn thị-trường đó thôi, có lẽ chẳng bao lâu rồi cũng bình giá như cũ.

QUẢNG BÌNH

Sở Thương-chính khám ghe.

Xưa nay ở cửa hồ Nhật-lệ này, chưa từng có ai dám chở lậu đồ quốc-cấm như súng, ống, thuốc đạn bao giờ. Thế mà nay bỗng dưng thấy, sở Thương-chính khám soát hai chiếc ghe Quảng-ngãi ở Nam-định chạy vào Đồng-hới: nhiều người lấy làm ngạc nhiên lắm.

Các viên chức nhà Đoan xuống ghe kiểm điểm trong hai ngày, tìm tòi đã hết hơi hết sức, nhưng chẳng có một tý gì khả dĩ gọi là đồ quốc cấm cả, chỉ thấy đầy những chén, đĩa, bát, đọi; thứ ngoại tịnh không có cái tang, cái trang chi dáng ngờ, vậy cho nên, sở Thương-chính đã cho hai chiếc ghe ấy được tự-do.

Có một điều thiệt thòi cho họ là vì sự khám soát đó, mà họ tốn hai hết ba bốn chục đồng bạc, vì rằng phải dọn dẹp hết vật hạng trong ghe, thì mới soát được cẩn thận; mà các vật hạng đó, tỉnh là đồ sứ và đồ gốm cả.

Tại làm sao nhà Đoan có ý tỉnh nghi cho hai chiếc ghe ấy chở lậu đồ quốc-cấm? Số là sở Thương-chính có bắt được một cái thư nói rằng: có hai chiếc ghe đi Nam về, họ có chở lậu mấy khẩu súng và mấy bao đạn, để kín dưới khoang ghe.

Hỏi ra, thì chẳng qua lá vì sự tư hiềm mấy mọn của bọn lái ghe mà ra.

Nguyên là, một đoàn ghe Quảng ở Nam chạy về, khi ghé vào cửa Nhật-lệ, để rỡ một ít hàng lên bến, một anh lái kia hết lượng thực « cơm đen » chạy sang cầu-cứu một anh lái nọ, nhưng vốn tiếng không được gì. Chỉ vì thế thôi, mà anh em đồng châu, đồng quận, đồng hội, đồng thuyền sinh ra lòng lang, dã thú, mưu yêu, chước qui có ý hãm hại nhau vào vòng tù tội. Than ôi! Con ma « nha-phiến » thực có cái oai-lực đủ khiến cho người ta can phạm biết bao nhiêu tội ác!...

Ngạch y-tế. — M. Dương-đình-Liễn tuấy thuốc ngạch y-tế Đông-Pháp, tòng sự tại ngạch y-tế Hồn-xa Vinh Đông-hà, nay có giấy đổi vào Qui-nhơn.

Gấu cắn. Ở huyện Bố-trạch, có một người đi rừng bị gấu cắn, phải trọng thương; thân-nhân đã đem đến bệnh-viện Đồng-hới cấp cứu.

Nguyên người này cũng đi với năm sáu người đồng-bạn vào rừng kiếm củ-nâu; khi bọn ấy vào đến thâm-sơn, thì mỗi người đi mỗi ngả, nhưng cũng quanh quẩn một vùng đây, chứ không đâu xa; anh ta đương ngồi cúi đầu xuống đất cắm cụi bới đào củ-nâu, bất đồ một con gấu to tướng ở trong bụi rậm nhảy ra, vồ lấy anh ta, cào ngay vào mặt. Người này cũng vùng trí, gặp phải tai nạn xảy ra một cách thình lình như thế, mà không khiếm dám kinh hồn, vẫn cứ chống cự hăng hái kỳ cho đến lúc có người cứu viện mới chịu thôi. Anh ta vừa hồn chiến với con mãnh-thú, vừa kêu la om xòm, kinh động cả một góc núi, bọn kia nghe tiếng ồn, biết là có sự nguy hiểm, vội vàng người cầm ra, kẻ cầm mác chạy đến vây bọc, cố gỡ cho ra anh kia. Gấu ta thấy thế đông người địch không nổi, bèn buông tha người ấy, một mạch vào rừng sâu, nhưng cũng đã bị máy mé nên thân, không bé dâu thì cũng vỡ sọ!

Tội nghiệp cho người này đi kiếm ăn trên miền sơn-cước, phải sơn-thú nó làm hại, đã bỏ việc làm ăn, lại bị đau ốm cực khổ nữa.

(*Xem trang thứ tư*).

Phòng khám bệnh

của quan Thầy Thuốc tây

Phố hàng Điếu nhà hòa (Rue des Pipes) số nhà 9, ở Hanoi.

Ngày nào cũng khám bệnh từ 10 giờ sáng đến 12 giờ trưa, trừ chủ nhật và ngày lễ.

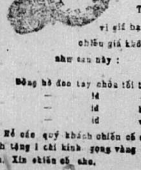
Phòng nuôi người bệnh, rất sạch sẽ. Chữa các bệnh người lớn và trẻ con.

3502

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cái giấy quán báo, chứa lại thì cho báo thì biên rõ rằng vào đấy, và gửi thêm hai hào (0$2) bằng tem cũng được để chỉ tiền giấy quán khác.

Ai ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả bằng hơn.

VỎ RẾN

Đồng-hồ đeo tay hạ giá

Mỗi cái **1$00**

Thưa các quý-khách, những đồng-hồ đeo tay của bản-hiệu vị giá bao cao 8 quan năm chẳng tôi xin hạ giá mỗi cái 1$00, nếu chiếu giá không hết thời xin hiểu rõi kính giọng vàng có hộp kín xem như sau này:

Đồng hồ đeo tay chữa tôi thấy giờ	giá trước	nay
— 1d cỗ kim ly	— 6 00	4 00
— 1d kim thép và kim vàng	— 4 50	3 50
— 1d vuông thực xinh	— 5 50	4 50

Nhỉ các quý khách chiếu cố cho 2 cái mà không hết giá, chiếu giá trước thời xin kính tặng 1 cái kính gọng vàng đồi mồi và 1 cái hộp kính nhung có cả tiền sước nữa. Xin chiếu cố cho.

TONG-YUNE-TAI

49, Phố hàng Ngang, HANOI

3049

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 23 Octobre 1923

HAI RỂ TRANH KHÔN

Tưởng rằng nhất rể nhì nông,
Kia anh, nọ chị, nên ông, nên bà,
Tủi thân cũng rể một nhà.
Phá ngư hồ để ai đà hơn ai.

Tối thứ tư 24 Octobre 1923

NĂN HUYNH NAN ĐỆ

Thương cha bệnh ngặt tuổi già.
Thôi liều dứt ruột để mà đến ân.
Rồi ra có phúc có phần.
Chi bằng giữ chữ hiếu thân làm đầu.

Tối thứ năm 25 Octobre 1923

TOÀN GIA HƯỞNG THIÊN-LỘC

Thương người phần cũng thất tiên.
Sao còn gặp gỡ cái duyên tình cờ.
Đàn con hư-hỏng không ngờ.
Một nhà vinh-hiển bấy giờ mới hay.

CÁC PHÁO-TÂY MỚI, BÁN CHIỀU-HÀNG

Bản-hiệu có trữ nhiều thứ pháo-Tây để dùng về các ngày tiệc và hội. Lại có riêng một thứ thuốc xanh đỏ (flamme de Bengale) để các nhà hát dùng cho hợp vệ-sinh vì chế không có khói khét, sáng tỏ, mùi đẹp và cháy chậm, để lâu không rớt.

Các quý-khách ở xa có cần tới thì xin gửi thư về thương-lượng và lấy hóa-giá, sẽ gửi theo lối thủy hay hỏa-xa, không gửi giấy thép được.

Xin chiếu-cố.

XUÂN-HÒA, tạp-hóa

99, Phố Hàng Gai, Hanoi.

2097

HỘI ĐỒNG-ÍCH

đang giải-tán

LỜI BÁ CÁO

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích:

Ông bà nào có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích, là Hội cho vay và giữ ống đề giành, hiện đang giải-tán, thời xin đem ngay lại, hay là gửi recommandée nhà giấy thép ngay lại cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở phố Jauréguiberry (Giốc Hàng-Kèn) số nhà 3, Hanoi, những sở gửi tiền cùng các biên-lai lại để tiện dự-định việc giả tiền.

Khi nhận sẽ sẽ có biên lai chứng nhận.

Giải-Tán-Viên

P. Pour E. CHATAIGNEAU,

Y. M. GRENIER.

3094.

Cần người làm việc

Cần một người Annam làm vô-tuyến điện (Télégraphe sans fil) cho tàu « *Cochinchine* » chạy Hongkong.

Ai muốn làm cứ lại nhà Lec Wo, số 122, phố Khách, Haiphong mà thương lượng.

3702

Ta nên chú ý!

Độ này mới bắt đầu nóng mà đã thấy nhiều người mắc phải bệnh ngứa lở ngoài da cùng các bệnh đau xương và đau mạch máu, không biết rõi ít nữa đến mùa nóng nực thì các bệnh ấy phát ra nhiều đến đâu; và những bệnh này lại hay lây, nếu một người đã mắc phải mà không chịu chữa ngay để lây sang người khác, lâu dần lan mãi ra thì thực là một sự nguy to cho xã-hội.

Vậy ta nên chú ý!

Nên chú ý, thì làm thế nào? Nên chú ý thì kíp dùng ngay thứ thuốc:

DÉPURATIF SENSAL

là một thứ thuốc chế riêng ra để chữa các bệnh kể ở trên này. Thuốc Dépuratif Sensal này mà dùng vào xứ nóng như xứ mình thì thực không còn thuốc nào hay hơn được nữa: vì chủ-nhân đã xét nghiệm kỹ càng cái thời-tiết ở xứ này mà chế ra, như thế thì những thứ thuốc giải-nhiệt khác chế ra ở các xứ lạnh mà dùng ở xứ mình thiết tưởng không được hợp thời lắm vậy.

Thuốc này lại thần-hiệu đến cả chữa bệnh giang-mai kinh niên nữa.

Hiện có bán tại: Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE, 59, phố Paul-Bert, trước cửa hiệu Gô-đa trông sang.

2057

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 34 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẬU-THỊNH kính cáo.

65 64

NGỌC-KIỀU-LÊ

(Truyện một người nữ-sĩ có tài nhà ngọc phun châu, lại giữ được gia trong tuyết sạch, đáng làm gương cho bọn quần-thoa. Xem chuyện này thì đủ biết rằng các bậc danh-nhân ở trên thế-giới từ xưa đến nay, đều bởi cái tinh-anh trong trời đất chung đúc mà nên, thợ Tạo há có phân biệt nam-giới và nữ giới.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Lư-mộng-lê nói:

— Ai cũng có thủy, nhưng ít người có chung. Nếu thủy chung như nhất, mới là người quân-tử.

Tô-hữu-bạch nói:

— Những người vô chung, khi nào có thủy, chỉ vì xem không tinh mắt đó mà thôi. Nếu có cây tùng cây bách ở trước mặt, chẳng lẽ cứ phải đợi đến mùa rét mới biết là loài cây cứng hay sao!

Lư-mộng-lê nói:

— Mấy lời khoái-luận của đại-huynh, khiến cho tiểu-đệ không còn nghi-ngờ chi nữa!

Lư-mộng-lê lại nói:

— Tiểu đệ có một câu muốn hỏi, chỉ sợ giao thiển ngôn thâm, vậy nên chưa dám mở miệng nói.

Tô-hữu-bạch nói:

— Tiểu-đệ cùng đại-huynh dẫu mới cùng nhau gặp-gỡ, nhưng lạ gì thanh khí lẽ hằng, một lời cũng đã tiếng rằng tương-tri, vậy xin đại-huynh cứ giải bày tâm-phúc

Lư-mộng-lê nói:

Đại-huynh đã cho phép tiểu-đệ hỏi thì tiểu-đệ xin hỏi đại-huynh tiến Kinh lần nầy là vì danh hay vì lợi? Có thể hoãn được hay không?

Tô-hữu-bạch nói:

Tiểu-đệ đi chuyến nầy, dẫu không vì danh, cũng không vì lợi, nhưng trột đã chung tình thì không thể nào hoãn được.

Lư-mộng-lê lại hỏi rằng:

— Đại-huynh còn đang thanh-niên, song đường tất đều trắng-kiện, mà tôn-thất tất cũng đã có rồi?

Tô-hữu-bạch nói:

Tiểu-đệ chẳng may cha mẹ mất sớm, chiếc thân vô-vố, nào đã vợ con gì đâu!

Lư-mộng-lê nói:

Đại-huynh đang độ thanh-niên mà tài-mạo song toàn thì tất nhiều người muốn lấy hoặc muốn gọi gả, cớ sao lại còn chiếc thân vô-vố, chưa gầy khúc cầu-hoàng?

Tô-hữu-bạch nói:

— Chẳng dám nói giấu chi đại-huynh. Nếu tiểu-đệ tham cầu phú-quí mà gặp sao nên vậy thì có vợ đã lâu rồi. Chỉ vì tiểu-đệ từ xưa đến nay, vẫn mơ-màng một cái si-tưởng rằng: người ta có ngũ-luân. Tiểu-đệ chẳng may cha mẹ mất sớm, lại không anh em. Vua tôi và bè-bạn thì chưa biết sự gặp-gỡ về sau thế nào, nhưng nếu khoảng vợ chồng mà không được một người tuyệt-sắc giai-nhân có lài có đức, để cùng nhau trọn ước trăm năm thì dẫu kim-ốc mỹ-ngọc-đường, cũng không hả dạ. Bởi vậy cho nên chiếc thân vô-vố, ngày nay vẫn còn như xưa.

Lư-mộng-lê nói:

— Cái thâm-tình của đại-huynh, đủ khiến cho những bậc tài-nữ trong thiên-hạ phải cảm-khích mà ứa nước mắt khóc.

Nói xong, lại thở dài mà rằng:

— Đại-huynh kén vợ khó như thế, cũng nên biết rằng các bậc tuyệt-sắc giai-nhân, hoặc vì cha mẹ bạn-chế, hoặc vì môi-chước sai lầm, không chọn được một người phong lưu tài-tế, mà ngậm đắng nuốt cay ở trong chốn thâm-khuê, tưởng không phải là số ít vậy. Bởi thế nên khi nàng *Văn-quân* đã gặp chàng *Tư-mã-tương-như* thì không thể câu-thủ lễ-pháp được.

Tô-hữu-bạch nói:

— Lễ-pháp là để ban-chế người thường, chứ há phải vì những bậc chân-chính tài-tử giai-nhân mà đặt ra đâu.

Lư-mộng-lê nói:

Đại-huynh đi chuyến nầy, dã không vì danh vì lợi thì tất có vì một người vừa ý, cho nên không quản cái công bôn-lâu dặm trường.

Tô-hữu-bạch nói:

— Đại-huynh thật là một người có lòng yêu-mến tiểu-đệ, vậy tiểu-đệ xin giải hết nỗi riêng: Tiểu đệ đi chuyến nầy, chính vì việc hôn nhân, muốn nhờ một vị hàn-lâm đứng làm mối. Hiện nay gần đến khoa thi, chỉ sợ vị hàn-lâm ấy lại phụng mệnh đi làm chủ-khảo thì khó được gặp, cho nên phải đi vội.

Lư-mộng-lê nói:

Người nào mà đại-huynh đã cầu đến thì tất phải là một bực tuyệt-sắc giai-nhân, nhưng chẳng hay con cái nhà ai thế?

Tô-hữu-bạch nói:

Con một nhà hương-hoan tại *Giang-nam*, nói ra vị tất đại-huynh đã biết. Chẳng thà đừng nói.

Lư-mộng-lê nói:

— Nói mà tiểu-đệ biết thì không nên nói, nói mà tiểu-đệ không biết thì dẫn nói cũng chẳng hại gì!

Tô-hữu-bạch cười mà đáp rằng:

Dẫu nói cũng được! Người ấy là con gái quan thị-lang họ *Bạch*, tên gọi nàng *Hồng-ngọc*, nhan-sắc tuyệt trần, văn thơ cũng kỳ đặt, tiểu-đệ vẫn phải lấy làm bái phục. Nàng lại có lòng yêu tài, cổ kim ít có! cho nên tiểu-đệ đêm ngày mơ-tưởng, không thể quên được. Nếu kiếp nầy không lấy được người ấy làm vợ thì cũng xin phát nguyện rằng suốt đời không lấy ai nữa.

Lư-mộng-lê nghe nói, ngẫm nghĩ hồi lâu, rồi lại hỏi rằng:

— Quan thị-lang họ *Bạch* tên gọi là chi? Nhà ở nơi nào?

Tô-hữu-bạch nói:

— Quan thị-lang họ *Bạch*, tên húy là *Huyền*, tên tự là *hải-nhai*, Nhà ở *Cẩm-thạch-thôn*.

Lư-mộng-lê nghe nói, biết đích là cừu-phụ mình rồi, nhưng không nói ra mà rằng:

— Có bậc tuyệt-sắc như thế, không trách đại-huynh chung tình là phải. Nhưng thiên-hạ còn rộng, giả-sử có bậc tuyệt-sắc nữa thì đại-huynh nghĩ thế nào?

Tô-hữu-bạch nói:

— Cái lòng hiếu-sắc, bao giờ cũng không hai. Giả-sử có bậc tuyệt-sắc như thế thì tiểu-đệ cũng mơ-tưởng như thế, nhưng lòng này đã chung tình với ai thì dẫu chết cũng không dám phụ.

Lư-mộng-lê lại ngẫm nghĩ một chút rồi nói:

— Đại-huynh đã chung tình như thế thì việc đi nầy quyết không thể hoãn được. Nếu vậy, hà-tất còn phải ngần-ngừ! Tiền lộ phí, tiểu-đệ đã đem ra đây để giúp đại huynh.

Nói xong liền thò vào tay áo, lấy ra 30 lạng bạc trao cho *Tô-hữu-bạch* mà rằng:

— Số tiền nhỏ-mọn này, nếu sợ không đủ dùng thì còn có một đôi vòng vàng và 10 hạt minh-châu của xá-muội, đại-huynh nên giắt đem đi để phòng khi có lúc phải dùng đến chăng!

Nói xong, lại tháo ở cánh tay ra một đôi vòng vàng và một chuỗi minh-châu trao cho *Tô-hữu-bạch*. *Tô-hữu-bạch* nói:

— Tiền hành-lý chỉ độ mấy chục lang là đủ, hà-tất phải nhiều. Đại-huynh quá yêu tiểu-đệ. Tiểu-đệ xin nhận số bạc này, cũng đã phong-lưu lắm rồi. Còn các đồ châu-báu là của lệnh-muội thì tiểu-đệ quyết không dám nhận.

(*Còn nữa*)

QUẢNG - NGÃI

Bạc nghìn hỡ dễ chung tình được ai! — Lòng người nham-hiểm biết đâu mà lường, câu chuyện sau này cũng nên viết ra cho bạn thiếu-niên đa tình xem để giữ mình, kẻo vương phải lưới tình rồi khó gỡ, tan cơ, nát nghiệp, lụy thân có ngày, và cho biết cái tình bằng hữu ngày nay là thế ấy.

Chàng kia người ở nhà quê, nhà cửa giàu có, theo thời này thì chàng cũng đã được vào hạng phong lưu công-tử, ăn uống sung sướng, xe ngựa nghinh ngang, lại thêm có bệnh si tình, hễ thấy gái nào đẹp, dầu có chồng hay chưa, cũng dùng cách mà dỗ cho được mới thôi, dùng kim tiền không xuể thì dùng đạo ngãi mà dãi, cốt chiếm đoạt cho được mới nghe. Bữa kia chàng đi dạo chợ, thấy có nọ có chút nhan sắc đem lòng ái mộ, dò theo tận tới nhà có mà hỏi manh mối, mới hay có đã có chồng rồi, chàng biết ghẹo khó, mà bỏ đi thì tiếc, bèn lập mưu làn-la đến làm bạn với chồng có; người chồng có là người nghiện ngập, tùng thiếu, chàng xuất kim tiền mà quến dụ, và để tìm lối bướm dàng ong, tới nơi dụ nàng cho dễ. Lâu ngày chồng có này dò ra tình ý biết chàng là có ý đàn díu với vợ mình, liền lập mưu với vợ, dâu đó xong xuôi, rồi giả bước đi khỏi. Chàng này thường bữa quen tới, bữa ấy đều không thấy bạn, nhà thì vắng không ai, chỉ có một mình nàng tư mà thôi; thì cứ tự do vào. Dè đâu anh chồng đứng nấp ở ngoài bước vào tay đây tay gậy trói chàng lại, chàng khi ấy mới biết mắc mưu lừa rồi, hối làm sao kịp nữa, đành van lạy xin dung, bạn không nghe. Chàng sợ và nghĩ rằng: Kim chi nhơn duy tiền nhi dĩ, thế đã quẫn bách quá, đành phải xin bạn làm giấy vay một nghìn đồng. Nói rút lại thì đôi bên cũng là phường mặt giàn mày dày cả.

BÌNH-ĐỊNH

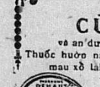
Lòng từ-thiện. — Trót cả tháng Septembre có bọn hát cải-lương ở Nam-kỳ ra hát tại thành phố Quy-nhơn. Đến ngày 7 Octobre thì bọn hát dọn đi hát nơi khác. Vậy tại Quy-nhơn có ông Antoine-Của, là người Nam-kỳ, đang làm thư-ký tại sở xe-hơi, xuất xi của nhà chịu sở phí cho bọn hát hát một đêm 6 Octobre: còn tiền bán giấy cho quan khách được bao nhiêu thì cùng cho hội trợ giúp trẻ mồ-côi và dân bà goa bụa về cuộc đại-chiến-tranh quý-quốc.

Số tiền thâu được làm chục đồng bạc, ông Của đã nộp phần tiền ấy cho quan Công-sứ gửi về Tây.

Nhà Bản-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chỉ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ lám giờ sáng.

AI MÀ DÙNG THUỐC HUỲNH của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ thì chẳng cần chi phải KIÊNG CỮ ĂN và an dưỡng trong phòng. Thuốc huỳnh này dễ uống lắm và đi mau xổ lắt xổ rất êm thấm.

Bán tại Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

Kính cáo các nhà mắc phải bệnh trĩ

Tôi mắc bệnh trĩ, thuốc thang mãi không khỏi sau nhờ M. TCHUONG-QUAY-LAM, ở hàng Đường, số nhà 26, Hanoi, chữa cho, trong vòng ba tuần lễ thì khỏi hẳn.

Trong khi chữa không đau đớn gì và tôi vẫn làm lụng như thường.

Vậy có mấy lời cảm tạ lương y và giới-thiệu lương-y cùng các nhà mắc phải bệnh ấy.

HOÀNG-TIỀM-HỒNG

16 bis 3, Rue de la Citadelle, Hanoi

QUINQUINA CUSSAC

BỔ SỨC — KHỎE NGƯỜI

Chế bằng rượu vang tốt. Rượu ấy làm cho ngon cơm, và cái vị nó rất ngon.

Rượu ấy khỏe và bổ làm cho người mới đau khỏi được phục-sức, trị được bệnh huyết-suy, bệnh sốt-rét cùng bệnh mệt nhọc.

Ai muốn giữ gìn sức-khỏe nên dùng rượu này.

Hiệu GUIONEAUD FRÈRES

HANOI — HAIPHONG

Đứng làm đại biểu bán rượu ấy cho khắp cả hạt Đông-pháp

泰NAM-THÁI南

6, Quai Clémence au — HANOI

ở phố Bờ-sông, số nhà 26, HANOI

Bản-hiệu có bán gỗ lim cây, gỗ lim phiến, gỗ lim xẻ thành khí, các thứ gỗ tạp, gỗ gụ, gạch xây tường và có nhận cả đóng các thứ đồ-đạc và các thứ lối cửa.

Hàng tốt giá hạ.

NAM-THÁI

2023 *Kính-cáo*

CHAO ÔI! NHỨC ĐẦU! CHAO ÔI! NHỨC RĂNG! CHAO ÔI! NHỨC XƯƠNG XƯƠNG!

Lại đau gần đấy!

Nhưng chẳng bao lâu sẽ khỏi, vì tôi uống thuốc **SIROP FOLLET.**

Dùng thuốc SIROP FOLLET, thì sẽ yên đặc ngay, vì yên ổn để điều được liền. Uống thuốc ở độ mấy phút đồng hồ thì đau đớn bức rức đến đâu cũng thấy dễ chịu ngay.

Đau gân, đau xương, đau thận, đau gan, đờ đội đều đâu, dùng thuốc SIROP FOLLET cũng trừ được một cách thần diệu. Dùng thuốc ấy thì đau gân ở đâu cũng trị được một cách rất chóng. Hoặc đau ở đầu, ở răng ở xương xườn, v v. cũng vậy.

Thuốc SIROP FOLLET trị bệnh ho cũng diệu lắm dầu ho đến thế nào cũng vậy. Thế cho nên người ta thường dùng để trị bệnh ho cơn.

Người lớn có thể uống được 2 thìa xúp một ngày không có điều gì ngại cả. Con trẻ thì uống 3 t. là cà-phê.

Các hàng bào chế đều có bán.

Chính điểm: Maison FRÈRE, 19, Rue Jacob, Paris.

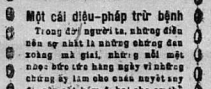
Một cái diệu-pháp trừ bệnh

Trong đời người ta, những điều nên sợ nhất là những chứng đau xong mà giai, những nỗi một nhọc bức rức hàng ngày vì những chứng ấy làm cho cuộc huyết suy đi, gần cốt kém đi, hại cho sự thể hơn là những tật bệnh lớn.

Vì vậy, nhiều gia quyến kia, mỗi khi người lớn hay trẻ con trong mình không được khỏe mạnh, thì người ta thường dùng thuốc **Pilules Pink.** Thuốc ấy nguyên có huyết bổ sức rất lớn cho lục phủ ngũ tạng và trong có đủ các chất dùng cho người yếu rất tốt.

Hiện nay muốn giữ cho bệnh tật khỏi làm đau đớn, thân thể mệt-nhọc mà xuất hồi-phục lại, và sức khỏe muốn giữ gìn cho tráng-kiện, thì không có thuốc gì công-hiệu công thuốc **PILULES PINK**

Thuốc Pilules Pink, hiệu hàng nào cũng có bán.

華 PAO-VA 實

28, Phố Hàng Bồ, Hanoi

京東行商河內 門舖綢緞 號八廿

Chúng tôi kính-trình các quý khách biết rằng nay chúng tôi mới có sang: 1° Một bọn đồ ngà rất tốt như là quả cầu chạm rỗng, vòng, điếu lót thuốc lá, đũa, vân vân.

2° Một bọn nhẫn kính đủ các thứ mặt, mặt đeo mặt trăng, mặt vàng, mặt mài là cây, vân vân. Lại có cả nhẫn kính gọng bằng vàng tây, gọng học vàng, gọng đồi mồi, vân vân; quả xoàn đến hạ mà đeo những nhẫn bịch cây thì hợp pháp vệ sinh lắm lắm.

3° Một bọn đồng-hồ quả-quít đeo tay, đồng-hồ bọc cuung, đồng-hồ báo thức, đồng-hồ chạm-trổ, vân vân.

4° Một bọn nhận sứ đèn sứ, lọ sứ, bát sứ, hễ sứ để tuỳ-tiện hay là bày cảnh cũng được và tứ bình vân vân.

5° Một bọn đồ mỹ-thuật ở Bắc-kinh sang.

Các thứ hàng mới sang kể năm mỗi trên xảy chúng tôi xin bán hạ giá, mong cậy các quý-khách chiếu-cố cho thì chúng tôi lấy làm vinh-hạnh lắm lắm.

Còn các đồ tứ trang, châu báu, ngọc ngà, vàng thì không kể, chắc các quí-khách cũng đã tường cả rồi.

Cẩn-cáo

HIỆU PAO-VA

2032 *Phố Hàng Bồ, số nhà 28, Hanoi.*

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-đào: TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng qui-khách tín-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Trong nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-đào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc rất rẻ tiền và rất quí để trị các chứng bệnh như: **kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình,** lại rất là **bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe,** người già-yếu sức lực kem có thể khỏe lại, như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán **2$25** một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, Hanoi.

Hỡi các ông mắc phải bệnh tình (lận và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhầm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Đáp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tình đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả cước độ hơn một đồng một lọ.

2032

SẮP MỞ Của Ba

PACHOD Frères & Cie LYON

THUỐC HÉMOGLOBINE BYLA

Trừ bệnh huyết suy rất mạnh

CỨNG CÁP MẠNH MẼ BÉO TỐT

Là thứ thuốc bổ huyết mạnh nhất

Xin hỏi tại hiệu BYLA

26, Avenue de l'Observatoire. — PARIS (France)

CẦN NGƯỜI LÀM

« Công-ty Phạm-văn-Phi chúng tôi vừa mới « thấu lại được việc chở thơ và hành-khách « đường Vinh đi Đông-hà trong 5 năm nữa. « Vậy chúng tôi đang mở to thêm nhà máy « và đã mua thêm nhiều xe mới ở Tây sang, « nên đương cần dùng người sơn biết pha sơn « tây và người thợ da biết khâu đệm xe ô-tô. « Ai biết nghề vào Vinh hỏi sẽ được lương cao. »

2013 **PHẠM-VĂN-PHI Công-ty lại cảo.**

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của CÔNG-TY PANAMA, có rút số để hoàn lại (Obligation Panama à lots). Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì 17 tháng mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong luật. (Như vậy mỗi ngày để dành mấy xu, có thể trở nên giàu có được).

Hễ nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền sở-hữu, như là mình đã nộp hết hơn rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số về lỗ nào thì mình được lĩnh nguyên cả tiền lẫn lãi. Mỗi trái đơn trước sau thế nào cũng trúng một lỗ từ 500.000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì cũng được hoàn lại lỗ 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, hơn 1 triệu lỗ.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LỖ SAU NÀY:

130 lỗ	500.000 quan	260 lỗ	5.000 quan
130 lỗ	250.000 —	1.320 lỗ	2.000 —
260 lỗ	100.000 —	13.200 lỗ	1.000 —
260 lỗ	10.000 —	1.700.900 trái đơn hoàn lại lần 400	—

Người có trái-đơn được dự cuộc rút số mỗi năm bốn kỳ và trúng thật.

Các lỗ được lĩnh nguyên tiền, không phải trừ tại chỗ số. Mỗi lần rút số số nhân được mỗi cái bằng số trái đơn trúng số, không phải trừ tiền. Các số bé trong bằng ấy đúng với cái trái đơn để tại nhà ngân hàng. các nhà có trái đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1909. Bản luật ấy là mọi bản luật bảo chứng, giữ gìn cho các nhà có trái đơn, không có điều gì phải ngại nữa cả.

Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn dự các cuộc rút số ấy thì gởi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France

LAXO SODYL

Một thứ hạt gạp chất muối của loài quả thì rút hột lên.

Là thứ thuốc nhuận tràng rất tốt,

Thứ thuốc tẩy rất dễ dùng.

Trừ bệnh táo cùng các chứng khác vì bệnh táo sinh ra một cách rất chóng, như nhức đầu, đau gan, đau vị, đau ruột, bệnh trĩ, đau đầu ruột, bệnh trẻ, nhọt lở, vân vân.

Thứ thuốc này hiệu nhất, rẻ nhất.

Giá tiền: 1$25 một lọ 10 hay 15 liều

Về phần Đông-pháp có gởi bán tại:

Hiệu Bào chế E. CHASSAGNE

52, phố Paul-Bert, Hanoi

© Courbet Photo Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)